Ч. 47 Второк 1 (13) Марта 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Справи парляментарні.

В клюбі сполученої лївиці сказав пос. Рус, що пос. Залеский заявив іменем Кола польского, що годить ся з засадами реформи виборчої, висказаними в точках 1, 2 і 5. Гр. Гогенварт заявив знов, що він що-до 1 точки проєкту реформи лишає собі свободну руку і не хоче тепер о тім говорити, але після єго погляду в дотеперішних клясах виборчих неповинна би наступити ніяка зміна ані що-до розділу мандатів, ані що-до вимог виборчих. Коли він обговорював відтак точки 2 і 4, то сказав, що в них містить ся орґанізация пролетаріяту против посїдаючих кляс, котра мусить відтак продовжати ся дальше в соймах і других автономічних органах. Коли ґр. Гогенварт свого часу заявив ся против проєкту реформи виборчої ґр. Таффого, то ставив два условія щодо розширеня права виборчого: перше, щоби увзглядити дотеперішний стан посїданя міщаньства і селяньства, а друге взгляд на автономічну гадку. Позаяк теперішний проєкт не увзглядняє тих условій, то він предложив би інший проєкт, котрий однак не єсть ще систематично уложений. — Мін. Пленер припоручав в клюбі, щоби проєкт правительства взяти під розвагу. Лївиця противить ся головно тим постановам проєкту, котрі дотикають розділу мандатів.

В клюбі Гогенварта не вела ся ніяка дискусия над проєктом реформи виборчої, але настрій єсть загально такий, що клюб сей — як доносить N. fr. Presse — єсть рішучо противний правительственному проєктови.

Реформа виборча.

Виготовлений правительством проєкт реформи виборчої і поданий в пятницю до відомости послів звучить дословно так:

1) В істнуючих дотепер клясах виборчих не має робити ся ніяка зміна ані що-до розділу мандатів, ані що-до вимог права виборчого.

2) Розширенє права виборчого має наступити через утворенє нової кляси виборців.

3) А. Право вибору в сій клясї виборчій має той самостійний горожанин австрийский, мужеского рода, котрий скінчив 24 рік житя, не єсть виключений від права виборчого після постанов §. 20 ординациї виборчої до Ради державної з дня 2 цьвітня 1873 р. Д. з. д ч. 41, взглядно після під B слїдуючих постанов, єсть в округі виборчім замешкалий від шести місяців перед розписанем вибору і або:

а) скінчив з добрим успіхом публичну або маючу право публичности висшу ґімназию в краю, школу реальну, або яке лише на рівні з ними поставлене заведенє наукове, як то постановляє §. 25 закона войскового з 11 цьвітня 1889 Д. з. д. ч. 41, або

б) осягнув пільгу однорічної служби у войску або в краєвій обороні або

в) скінчив з добрим успіхом якесь промислове заведенє наукове, котрого сьвідоцтва на основі §. 14 ординациї промислової після постанови закона з 15 марта 1883 р. Д. з. д. ч. 39. можуть заступити докази уздібненя до веденя якогось ремісла, або

г) посїщав з добрим успіхом якусь школу рільничу, удержувану державою або краєм, або ними субвенціоновану,

д) належав до якоїсь з кас хорих, вичисленних в §. 11 зак. з 30 марта 1888 р. Д. з. д. ч. 33, яко член убезпечений бодай через два роки без перерви, або

є) платив віддвох лїт безпосередні податки.

В. Офіцири в сталій або часовій службі чинній, войскові духовні, ґажисти без кляси ранґи і особи з ряду вояків збройної сили, взглядно жандармериї — вчисляючи до того також і часово урльопованих — не можуть в загалї ані вибирати ані бути вибиранями. В клясї виборчій більшої посїлости можуть такі особи виконувати право вибору, коли мають єго наслїдком своєї посїлости ґрунтової, лиш через своїх повномочників.

Від вибору суть виключені крім повисше наведених також і всї урядники збройної сили, належачі стало або часово до чинної служби.

4) Число мандатів для нової кляси виборчої назначає ся на 43 і розділяє ся після долученого шемату на поодинокі королївства і краї; в Чехах буде утворених 7 сїльских і 3 міских округів виборчих; в Галичині 9 сїльских і 1 міский округ виборчий; в долїшній Австриї 1 округ сїльский а 3 міскі, а на Мораві 3 сїльскі округи і 1 міский, кождий з одним мандатом.

5) Безпосередні вибори в дотеперішних сїльских округах виборчих і в неміских округах виборчих нової кляси виборців будуть могли там відбувати ся, де то краєве законодавство узнасть за відповідне.

6) Для безпосередних виборів мали би утворити ся в сїльских округах виборчих і для нової кляси виборців менші округи виборчі по 4000 душ, взглядно мали би стягнути ся поменші громади аж до сеї скількости душ, більші же мали би розділити ся. Кождий округ ви-

3)

ЧЕРВОНИЙ ЦЬВІТ.

(З российского — В. Ґаршіна.)

(Конець).

V.

Недужий не спав цілу ніч. Він зірвав цьвіт, бо добачував в тім геройске діло, котрого доконати він уважав своїм обовязком. Ще коли перший раз виглянув через скляні двері, звернули червоні листочки єго увагу на себе, і єму здавало ся, як коли-б він аж від сеї хвилї зрозумів вповні, що єму робити на сїй земли. В отсїм ясно червонім цьвіті сполучало ся все зло на сьвіті. Він знав, що з маку роблять опій; може бути, що ся гадка зміняючись і прибираючи потворні види, зродила в єго голові той страшний фантастичний привид. Цьвіт був в єго очах олицетворенем всего злого; він то спив всю неповинно пролиту кров (тому то й був червоний), всї сльози, всю жовч людску. Він був повним тайни, дивним єством, противним Богови, Аріманом, що прибрав честний і невинний вид. Треба єго зірвати і убити. Але не досить того — не треба було допустити того, щоби він послїдним своїм віддихом випустив всю свою їдь. Тому то й сховав він єго собі за пазуху. Він сподївав ся, що цьвіт аж до рана стратить зовсїм свою силу; єго їдь проникне в єго грудь, в єго душу і там або побідить, або піддасть ся — тогди він сам загине, умре, але умре яко честний борець за людскість, бо до сеї пори нїхто ще не важив ся виступити до борби зі всїм злим на сьвіті.

— Они того не виділи, але я виджу. Хибаж позволити єму животіти й дальше? Лїпше умерти.

Так лежав він і мучив ся в борбі, котру собі уявив. Зрана застав єго фельчер майже неживого. Мимо того перемогло в нім по якімсь часї роздразненє знову, він схопив ся з постелї і бігав знову як давнїйше по цїлім заведеню, розмавляв з другими недужими і говорив сам до себе ще голоснїйше і ще більше незрозуміло, як перед тим. Єго вже не пустили до огорода. Коли лїкар побачив, що він чим раз більше схне, не спить і заєдно лиш бігає то сюди то туди, казав запустити єму під шкіру сильну дозу морфіни. Він не опирав ся тому, бо якимсь щасливим случаєм єго блудні гадки згоджували ся на сю операцию. Заснув незадовго; той шалений неспокій устав а з єго уший щезла десь та мельодия, що заєдно звеніла в них від такту єго неспокійних кроків. Забув на все, перестав думати, навіть вже й не думав о тім другім цьвіті, котрий ще мусів зірвати.

Але третого дня зірвав він і той другий цьвіт, таки в очах дозорця, що не мав часу не допустити до того. Дозорець пустив ся за ним. З голосним тріюмфуючим криком побіг недужий до заведеня, вбіг до комнати і сховав цьвіт за пазуху.

— Чого ти зриваєш цьвіти? — спитав єго дозорець. Але недужий, що лежав вже на постели і, як звичайно, заложивши руки, почав плести такі нїсенїтниці, що дозорець замовк і пішов. Розпочалась знов уявлена борба. Недужий чув, як зло висувалось поволи із цьвіту струями, як та гадина; ті струї обнимали єго, стискали і душили єго члени та розпливались по цїлім єго тїлї. Він плакав і молив ся до Бога а попри то й проклинав своїх ворогів. Вечером зівяв цьвіт. Недужий пірвав в кусні почорнілий цьвіт, потолочив ногами і заніс відтак до комнати, де купають ся недужі. Кинувши відтак зімняту купку листя в розпалену піч, дивив ся він довго, як там пищав єго ворог, шкарив ся і наконець перемінив ся в купку білого як снїг попелу. Він подув і все щезло.

На другий день було недужому ще гірше. Дивно блїдий, з запалими щоками, з очами, що десь в глубоких ямах сьвітили ся, бігав він все ще по давному, але вже непевним кроком, спотикав ся, а говорив та говорив без кінця.

— Я би не хотів уживати сили — говорив старший лїкар до свого асистента.

— Коли-ж бо годї допустити, щоби він так мучив ся. Нинї важив вже лиш 95 фунтів. Коли так дальше піде, то він до двох днів не буде жити.

Старий лїкар призадумав ся. — А може

борчий мав би своє місце вибору, котре мало би означити ся в дорозї адміністративній. Краєвому законодавству було би застережено ухвалити инші постанови що-до утвореня сих поменших округів виборчих і що-до місця вибору. В кождім місци вибору будуть числити ся голоси.

7) Уряд комісарів виборчих в округах виборчих має уважати ся урядом почестним і кождий обовязаний его приняти.

Шемат роздїлу до точки 4.

Краї	Цивільна людність з 1891 р.	Мандати
Чехи	5,808.858	10
Дальмация	522.028	1
Галичина	6,554.415	10
Австрия дол.	2,630.436	4
Австрия гор.	780.035	1
Зальцбурґ	171.926	1
Стирия	1,274.665	2
Каринтия	357.294	1
Країна	496.694	1
Буковина	643.047	1
Морава	2,294.034	4
Шлеск	570.573	1
Тироль	804.810	2
Форарльберґ	115.640	1
Істрия	308.981	1
Горицня	219.156	1
Трієст	155.471	1
Разом	23,708.062	43

Перегляд полїтичний.

Зачувати, що спільні Делеґациї будуть скликані в послїдних днях мая а найдальше в перших днях червня. Остаточне уложенє спільного прелїмінаря на 1895 р. наступить вже в найблизшім часї на спільній конференциї мінїстрів, котра відбуде ся імовірно у Відни.

Фериї парляментарні розпочинають ся в Палатї послів дня 16 с. м. і потягнуть ся аж до 2 цьвітня.

Завтра розпічне ся в Празї головна розправа в процесї убийників Мрви. Яко обжалованї стають: Долежаль, Драґун, Кріж і его жінка, Войтех і Чіжек. Розправа потягне ся мабуть 5 днів.

Загальну увагу звернула на себе статя петербургских „Новостий", в котрій каже ся, що внаслїдок розчарованя, яких дізнала Росия в справі сербскій і в Болгариї, т. з. полїтичний панслявізм російский пережив ся. Росия перестане отже ширити панслявізм на балканьскім півострові та буде лиш спокійно приглядати ся розвоєви річей.

З Риму доносять, що один із тих, котрих скалїчила бомба перед парляментом, якийсь урядник Анджелї, помер, одному воякови і якомусь муляреви треба було відтяти ноги. Бомба, котру підкинено під парлямент, була наповнена хльором-калї, а льонт був намочений у вітриолю і вложений в майолїкову рурку. У одного арештованого робітника найдено в кишени подібну рурку.

Кореспондент францускої ґазети Figaro розговорював сими днями з кор. Миляном, а той сказав єму, що теперішна криза в Сербії єсть чисто внутрішна; Европа не потребує ей лякати ся. Говорять все про якісь російскі і австрийскі противности в Сербії. Ми — казав Милян — анї Росияне анї Австрияки лиш Серби. Росия має претенсиї до преданности і вдячности і ми того не забудемо; Австрия єсть знов для наших товарів природним ринком і наші відносини вимагають того, щоби ми з Австриєю жили в добрих відносинах. Сербія край малий і не може робити великої полїтики. Милян відказував дальше дуже на радикалів і казав, що они край руйнують.

Новинки.

Львів дня 12 марта.

— **Презенти** надання цїсарского одержали: на гр. кат. приход в Космачи о. Александер Сабат, дотеперішний гр. кат. парох в Річцї а на гр. кат. парохію в Белзї о. Теодор Карпяк, дотеперішний гр. кат. парох в Устриках.

— **З Народної Торговлї** одержуємо отсе письмо: В цїли уложеня по можности точної статистики руху крамничного в нашім краю, віднеслись ми до крамарів наших з запитанями коли крамницї їх були відкриті, взглядно коли поупадали. Позаяк можливим єсть, що в краю нашім можуть знаходити ся такі крамницї, котрих адреси нам не відомі, тож просимо сим впв. патріотів наших, щоби зволили, наколи в якій місцевости єсть яка крамниця, нас повідомити, коли ей відкрито, під якою фірмою, чи крамниця та істнує ще, чи упала і коли. — *Дирекция Народної Торговлї* у Львові.

— **Товариство ремісниче „Зоря"** у Львові прилагоджує знов аматорске представленє, котре має відбути ся в недїлю 18 марта в сали „Frohsin-y". Аматори „Зоряне" представлять оперетку Д. Млаки „Пан Мандатар" — музика Воробкевича. Чистий дохід призначений буде на збільшенє фонду запомогового для хорих членів товариства.

— **Товариство ґімнастичне „Сокіл"** найміло собі льокаль в домі при улици Підвале ч. 7 у Львові. Посьвяченє льокалю відбуде ся 18 с. м. в полудне. П. Джулиньский приняв ся учити членів товариства борництва. Сеї недїлї, що прийде, т. є. 18 с. м. будуть надзвичайні загальні збори для приняття порядку о строю сокільнім.

— **Інструктор молочарства** для Галичини буде приймати інтересантів у Львові в будинку соймовім (портиєр покаже, де) в середу 14 с. м., яко в другу середу місяця, від 11 год. до 1-ої. Вступ вільний. Буде там можна оглянути молочарскі апарати, одержати інформациї в справі набілу і адреси купцїв і продуцентів масла.

— **Процес Рудого** в Тернополи за обкраденє тамошної каси ощадности закінчив ся тим, що трибунал на підставі вердикту судиїв присяжних засудив Антона Рудого на 6 лїт тяжкої вязниці заостреної що тиждня постом почисляючи єму час кари від дня 9 червня 1893; батька Антонового, Теодора Рудого засудив трибунал на рік тяжкої вязниці заостреної постом що місяця. а доньку его Косовску увільнено. Що-до пошкодованої ощадности то трибунал постановив видати їй по правосильности вироку знайдені у Теодора Рудого 12.200 зр. і 3.900 в книжочках львівскої каси ощадности, а що до прочих знайдених у Рудого паперів цїнних готівки і книжочок каси ощадности, о котрих він каже, що то его власність, відослано касу ощадности на дорогу права цивільного.

— **Льокальна зелїзниця зі Львова до Винник**, Мінїстерство торговлї рішило побудувати, почавши від першої стациї на шляху Львів-Підволиска т. є. від Підборець, льокальну зелїзницю до Винник коштом 600.000 зр. На онограшнім засїданю львівскої ради міскої поставив член єї п. Пінес, внесенє, щоби зажадати від правительства будови тоїж зелїзниці не від Підборець а від головного двірця у Львові. Єсли би Мінїстерство на се не згодило ся, то повинна би львівска Рада міска, в порозуміню з радою повітовою, броваром в Лисеничах і з фундациєю стипендийною ім. Гловиньского, яко властителькою Винник, побудувати льокальну зелїзницю з львівского головного двірця до Винник. Се внесенє приймили Рада міска.

— **Без очий**. В купелевім місци Фалькенштайн коло Вісбадену в Нїмеччинї народила ся сими днями дитина без очий; немовлятко єсть впрочім зовсїм здорове і сильне, лиш, там де мали бути очи має дві червоні плямки.

морфіюм, може хльораль? — сказав він не знаючи вже якого лїку придумати.

— Вчера єму вже й морфіюм не помагало.

— То кажіть его звязати. В прочім сумнїваю ся, чи він з того вийде.

VI.

Недужого таки звязали. Лежав на постели в кафтанї, в котрий для безпечности убирають шалїючих божевільних, привязаний пасами до зелїзних листвиць ліжка. Але він не то що не успокоював ся, але ще більше рвав ся. Через кілька годин силував ся він надармо увільнити ся із своїх пут. Наконець розірвав один пас, розпутав собі ноги і почав знову зі звязаними руками бігати по хатї, а при тім заедно викрикував.

— А щоби тебе — — —! — крикнув дозорець. — Який чорт тобі поміг? Грицьку! Иване! Скорійше, він відвязав ся!

Они кинули ся третий раз на недужого і почала ся довга борба, від котрої помучили ся і дозорцї і немало натерпів ся муки боже вільний, котрий добував ще послїдних своїх сил. Наконець кинули єго знов на постіль та привязали ще міцнійше, як перше.

— Ви не знаєте, що робите! — кричав недужий. — Всї погинете. Я видів, як вже третий розпукав ся. Тепер він вже готовий. Пустіть мене, нехай докінчу дїла! Треба єго убити, убити, убити! Тогди все скінчить ся, всї будуть виратовані. Я би вас післав, але то лиш я сам можу зробити. Ви би погинули, скоро би лиш єго доторкнули ся!

— Будьте тихо, пане, будьте тихо! — говорив старий дозорець, що сидів коло постелї.

Недужий нараз замовк. Він постановив собі перехитрити старого дозорця. Так був він звязаний через цїлий день тай так перележав і через ніч. Дозорець нагодувавши его постелив собі коло него і ляг спати. За хвилю спав він вже твердим сном, а недужий взяв ся тогди до роботи.

Він став кидати собою цїлим тїлом, щоби лиш досягнути до зелїзних листвиць ліжка, а відтак намацавши їх руками, схованими в довгих рукавах кафтана, почав скоро і сильно терти до них рукавами. По якімсь часї перетерло ся грубе полотно і він добув один палець. Тепер вже ішла робота скорше. І здоровий чоловік не міг би так легко і зручно розвязати узол, на котрий були завязані рукави від кафтана. Розіпняв відтак на собі кафтан і довго надслухував, як хропів дозорець. Але старий спав міцно. Недужий скинув з себе кафтан і відвязав ся з постелї. Увільнив ся. Підійшов до дверий, але они були замкнені із середини, а ключ, видко, був у дозорця в кишени. А що він бояв ся єго розбудити, то постановив вилїзти із комнати через вікно.

Ніч була тиха, тепла і темна Вікно було отверте; зірки сьвітили ся на голубо чорнім небі. Він глянув до них і побачив знакомі звізди та тїшив ся, що они, як єму здавало ся, розуміють єго і разом з ним чувствують. Прижмурюючи очи видів він безконечне проміне яке они на него зсилали, а шалене єго поста, новлене стало в нім ще сильнійше. Треба було грубі штаби в зелїзній решітцї розігнути, вилїзти вузким отвором на подвіре, залїзти в густі корчі та перелїзти через високий мур. Там прийде до послїдної борби, а відтак — ну, про мене, нехай і смерть.

Він пробовав розігнути грубі штаби голими руками, але зелїзо не подавало ся. Він скрутив відтак міцні рукави кафтана, привязав їх в горі до штаби, а відтак повісив ся на них цїлим тїлом. По страшеннім напруженю подалась наконець штаба; вузкий отвір зробив ся тепер вільний. Він перелїз кріз него, хоч при тім подер собі плечі, коліна і лїкті, полїз через корчі і станув під муром. Всюди було тихо; нічні лямпи осьвітляли лиш слабо із середини вікна великого будинку; ніхто з них не виглядав. Ніхто не підглядав єго; старий дозорець, що пильнував его коло постелї, спав певно твердим сном. Звізди моргали весело на него, а їх проміне влучало єго аж в само серце.

— Прийду до вас! — шепнув він споглядаючи в небо.

Пробовав вилїзти на мур, але за першим разом повідривав собі нігтї, пороздирав собі до крови руки і ноги та упав на землю, але відтак почав розглядати ся за догіднійшим міс-

— **Розбійник на балю.** В Реджо в Італії відбував ся недавно тому міщаньский баль. Нараз, коли гості танцюють, входить до салї відділ войска і шукає тут за якимсь розбійником. За хвильку приступають вояки до якогось елегантного, у фраку убраного пана і хотять его арештувати. Налякані тим гості балеві ще більше здивували ся, бо той пан перебував від кількох місяців в місті і називав себе ґрафом Марчіне. Показало ся, що той граф Марчіне був дуже небезпечним ватажком розбійників, котрі від довшого часу непокоїли цілу околицю, та що він називає ся Джузеппа (Осип) Трібоне. Він убив був вже кількоро людий і полїция від давна слїдила за ним. Лише що недавно напав він був з своїми товаришами на малу стацию зелїзницї в Гераче та убив там начальника стациї і забрав все, що лиш дало ся забрати.

— **Кнайп в Римі.** Звістного лікаря-сьвященика з Верісгофен в Баварии, Севастияна Кнайпа, візвав Папа до Риму, щоби зарадити ся у него що-до свого здоровля. Папа приймав Кнайпа на авдиєнциї три чверти години та просив его, щоби він остав ся в Римі до торжества коронациї папскої і щоби через той час его лїчив. Тимчасом визначує Папа Кнайпа замітно і так на пр. запросив его до участи в торжестві коронацийнім і дозволив ему відправити литургію при гробі сьв. Петра, що уважають за велику відзнаку, бо при престолї над тим гробом може сьвященик правити службу божу лише за осібним дозволом Папи. Кнайп взяв ся лїчити і одного кардинала, але — коли вірити донесеню одної часописи — і Папі і кардиналови від лїченя Кнайпа погіршило ся і они покинули ту методу.

— **Замість до слюбу — в могилу.** Справник (бухгальтер) одного закладу приватного в Чернівцях, Маркус Геллер заручив ся з 19-літною жидівкою Фанї Ґінґольд в місцевости Герца. Вінчанє мало відбути ся дня 7 с. м. Вечером, коли гості битком заповнили хату і панна молода, прибрана в білу сукню і довгий вельон ждала з товаришками, нараз в сусїдній комнатї, розляг ся крик: Горить! Всї кинули ся в ту комнату, а з ними і панна молода. Не знати в який спосіб заняв ся від огню вельон молодої і она в одній хвили станула в огни. Кинули ся єї ратувати, але дївчина так попарила ся на цїлім тїлї, що на другий день померла.

— **Конкурс різників.** Оріґінальний конкурс відбув ся в лютім с. р. в Сполучених Державах Америки. Ішло іменно о те, хто найскорше убє вола, обідре зі шкіри і очистить. До конкурсу ставили ся лише два різники: Джон Вебер і Михайло Мулліяс з Шікаґо. На естраду (підвисшене), нарочно до того збудовану, впроваджено два воли; оба різники кинули ся на свої „жертви“, а коли Мулліяс, цїлий окровавлений дав знак, що вже скінчив, минуло 7 мінут і 16 секунд; за так короткий час він убив, обдер і очистив вола. Суди признали ему одноголосно нагороду досить значну, бо 500 долярів (звиш тисяч наших зр.).

цем. Там де мур припирав до стїни від трупарні, випало було з муру кілька цегол. Недужий оглянув їх і они станули ему в пригодї. Він вилїз по них на мур, вхопив ся галузя дерева і поволеньки спустив ся по дереві в долину.

Пустив ся на звістне місце коло сходів. Видів темну головку цьвіту, що звинув був свої листочки і виразно піднимав ся спосеред трави, вкритої росою.

— Послїдний — шепнув він — послїдний. Завтра або побіда або смерть! Але то вже для мене все одно. — Заждіть — відозвав ся він і глянув у небо — незадовго вже буду з вами.

Зірвав ростину, поскубав єї, подоптав, а відтак держачи єї в руках, зайшов тою самою дорогою до своєї комірчини. Старий дозорець спав. Недужий ледви що приступив до постелї, як і повалив ся на ню без памяти.

На другий день застали его неживого. Єго лице було спокійне і ясне; по винидїлих чертах і тоненьких губах та глубоко запавших ся замкнених очах видко було якийсь вираз гордого щастя. Коли его наряжали, хотїли отворити єму руку і виймити з неї червоний цьвіт; але рука була вже закостенїла і він взяв знак своєї побіди з собою в могилу.

Всячина.

Землетрясенє. Коли всї вісти о землетрясеню в нашім краю дня 4 с. м. рано, які доси наспіли, суть правдиві, то наш здогад був би зовсїм оправданий, що се землетрясенє заняло спорий кусень краю, бо від Підволочиск аж до Черновець через повіт заліщицкий. З Дуплиск, повіта заліщицкого, доносять тепер, що того дня о 9 год. 20 мін. далось там почути дуже сильне, филювате землетрясенє, та ішло з півночи на полудне і тревало 18 секунд. Задля дуже скупих вістий з краю, а при тім і дуже неточного опису сего з'явища та мабуть і не конче вірного подання часу, трудно о сїм землетрясеню щось більше сказати; а всеж таки коли возьме ся під розвагу послїднє землетрясенє з вісїмдесяти років, котре найсильнійше проявило ся в заліщицкім повіті в Синькові та сягнуло аж до Опута на Буковинї і під Чернівцї, — то можна сказати, що осередок землетрясеня в нашім краю єст в заліщицкім повітї, мабуть чи не десь межи Заліщиками, Синьковом, а Дуплисками та що від того осередка творить ся мабуть підземна розколина, що сягає з одної сторони аж по Підволочиска, а з другої аж по Чернівцї.

— **Козаки на півострові Аляска.** О. Агапій Гончаренко з Америки доносить до „Народа“, що на півострові Аляска в північній Америцї і на сусїдних островах жиє яких 20.000 козаків Українців, Полтавців та Чорноморців, що зайшли туди в давних часах. Ще тогди — каже о. Гончаренко — коли нерозважний син України, Богдан Хмельницкий протягнув руки до московского царя Алексія Михайловича, пішов люд нашого вільного краю блукати ся по сьвітї і зайшов до Америки. Козаки заплили туди на своїх байдаках з Камчатки, а коли Москалї в 1724 р. вислали були Нїмця, капітана Берінґа шукати нової землї, то козаки, що вже були в тих сторонах, помагали єму, бо они вже ті землї знали. З того часу стали козаки поселятись на островах Алеутских та на Алясцї. Коли в 1867 р. Росия відпродала Сполученим Державам сей півостров, то американьскі янкеси стали уважати тих козаків за Індиян та збиткували ся над ними. Аж коли в 1885 р. прислано їм доброго ґубернатора Альфреда Свінефорда, він став з о. Гончаренком голосити цїлому сьвітови, що то не Індияни і тогди добрі люди дали богато гроший на школи і лад в Америцї. Тепер позаводили там козаки богато фабрик та копанє золота і срібла; дїти їх учать ся в школах по анґлійски, а дома таки по свому. Росия посилає на піддержанє православія на Алясцї що року по 60.000 долярів, але козаки не хотять ходити до православної церкви та кажуть: Ми не хочемо ходити в царску церков, молити ся за царя, а ходимо в ту, де добрі і щирі люди і добре нас учать і хліб нам дають.

— **Кілько зелїзниць на земли?** Після статистичних виказів, було з кінцем 1891 р. на цїлій земли 635.023 кільометрів зелїзниць в руху. З того припадає на Америку 341.393, на Европу 227.995, на Азию 35.396, на Австралію 19.743, на Африку 10.496 кільометрів. З того виходить, що в одній Америцї єсть більше зелїзниць, як у всїх прочих частях землї. Межи европейскими державами має найбільше зелїзниць Нїмеччина, бо аж 43.424 кільометрів; відтак слїдують: Франция 37.071, Анґлія 32.487, Росия 31.071, Австро-Угорщина 28.066, Італія 13.186, Іспанія 10.131, Швеция 8.279, Бельґія 5.307, Швайцария 3.279, Голяндия 3.079, Румунія 2.543, Портуґалія 2.293, Данія 2.008, Туреччина 1.769, Норвеґія 1.562, Греция 915, Сербія 540 кільометрів. Число льокомотив, уживаних на тих зелїзницях, доходить до 117.200, а капітал, який представляють ті зелїзницї, доходить до 81.000 міліонів зр.

Господарство промисл і торговля

— **В товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер“** прибуло в січни і лютім 1894 р. 2086 обезпечень на суму: 1,593.860 зр. обезпеченого капіталу. В р. 1893 в тих самих двох місяцях виставлено лиш 864 поліс на обезпечену суму 757.309 зр., показує ся проте в році 1894 більше як двократне побільшенє. Шкід було в повисшім часї 1894 року девять, з котрих 7 уже виплачено, а 2) з послїдного лютого) суть як раз в лїквідациї.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Ментона 12 марта. Іх Величества Цїсар і Цїсарева вислухали вчера тихої служби Божої. Єї Велич. Цїсарева їздила опісля на прохід.

Відень 12 марта. Похорон предсїдателя Кола польского, Беноего, відбув ся вчера при участи всїх членів Кола, всїх міністрів і других достойників та численних послів. Тїло поблагословено в церкви Августинів, а відтак повезено до Неґовиць.

Аббация 12 марта. Зачувати, що нїмецкий цїсар приїде тут дня 17 с. м. На вчерашнім пирі австрийских і нїмецких офіцирів підношено тоасти в честь Цїсарів австрийского і нїмецкого, а имн австрийский вислухано стаячи.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 червня 1893, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 01	10 41	5·26	11·11	7·36	—
Підволичиск	6 44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6 54	3 32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 36	—	10 36	3·31	10·56	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	8 01
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·36	9·41	9·35	—
Підволочиск	2 48	10 02	6 21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2 34	9·46	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 10	—	7 11	7.59	12·51	—
Стрия	—	—	1·08	9·06	9·52	2·38
Белзця	—	—	8·16	5·26	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниць державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматі кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна також засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

Надіслане.

Гр. кат. Приход в Яблоници над Прутом пошукує дяка тверезого, морального і з добрим голосом, може бути іспитований або й нї. Компетенти могуть зголосити ся письменно або устно до уряду приходского. — *М. Недельский*, парох. (1—3)

За редакцию відповідає Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньскогозар під зарядом В. І. Вебера.